

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknél és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A **nyilt-térben** minden garmond sor díjja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetülap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért termérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számítottatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

Közegészségügyi jelentés

szeptember hóról.

Az időjárási viszonyok lebézeti észleletek szerint:

A légsúlymérő legmagasabban állott N.-Mihályban 29 e. 761. mm.; legalantabban 22 d. 746. — A hőmérő legmagasabb volt N.-Mihályban 1 d. + 26° C.; legalacsonyabb 27 r. + 3°. — Csapadék összege volt N.-Mihályban 41.05. — A szélirány N.-Mihályban átlag déli volt.

A sárospataki jelentés kimaradt.

A közegészségügyi állapot általán véve kedvezőtlen volt, rosszabb, mint Augusztushóban; de járványképen csakis az ujhelyi járásban a hőkhurut uralkodott. A roncsoló toroklob Uporban teljesen megszűnt, miután szept. 13-ikig összesen 14 áldozatot ragadott el. Czigándon is megújult szeptemberben s ismét 11 áldozatot ragadott el, de szeptemb. 13-ika óta újabb esetekről onnan sem jelentettek. Ugyancsak a gálszécsi járásban M.-Izsépen, Sztankócson és Terebesen is jelentkezett e kór, de csak 1—2 esettel.

Kiválón uralkodott mindenféle a váltóláz, mely súlyos alakokban is nyilvánult; és a vele járó emésztő szervi hurutos bántalmak.

Említésre méltó néhány hólyagoshimlő eset S.-a.-Ujhelyben, s 4 vörheny eset Tokajban ezek közül 2 roncsoló toroklobba szövetkezve; egy honi szerencsés kimeneteli cholera eset Ujhelyben, s egy hetek előtt taknyos ló által ragályzott takonykór eset egy parnói egyénnél idült lefolyással, az egyén él és javul.

Rendellenes szülés csak 4 jutott hivatalos tudomásra, hol 2 esetben B.-Szerdahelyen a paraszttábák kontárkodása végett a kimenetel

szerencsétlen volt, — kik ellen ezért a törvényszéki eljárás megindított s a vizsgálat folyik.

A bujakór 9 esetben képezte rendőri beavatkozás tárgyát és pedig Tokajban 1, Ujhelyben 5, Rákócson 1 és Gálszácsen 2 esetben.

Rendőri hullavizsgálat csak 1 volt Tokajban.

Rendőri boncsolás volt 3. 1 Ujhelyben, 1 I.-Bélán s 1 Sz.-Polyánkán, mely utóbbi törvényszéki eset előmunkáját képezte.

Öngyilkosság nem fordult elő.

A megyei közkórházban ápolottat 52 egyén. Ezekből gyógyulva elbocsátottat 17, gyógyulatlan 1, meghalt 2. Ápolás alatt maradt 32.

Italok tüzetesebben Tokajban lettek vizsgálva s névszerint a pálinkák, s ártalmatlanoknak találtattak.

Iskola I.-Bélán volt vizsgálva közegészségügyi szempontból, és szüknek padozatlanak s a tanköteles gyermekek számához mérve pad nélkülinek találtatott, s mint ilyen az első fokú hatóságának feljelentetett.

A Tokajban Gross Izrael által felállított gyufagyár orvosilag megvizsgálva közegészségileg jól berendezettnek találtatott.

Sztropkón 2 pinczelakás túlszűfoltnak s különben is egészségtelennek találva betiltatott, s kiürítése elrendeltetett.

Ugyanott számos mesterműhely lön megvizsgálva s ártalmatlannak találtott.

Uj körorvosi választások megejtettek az ujhelyi, gálszécsi és szerencsi járásokban s ez alkalommal megválasztattak: Terebesen Dr. Fábry Lajos, Gálszácsen Dr. Schwarcz Ignác, S.-Patakon Dr. Kun Zoltán, Velejtén Dr. Marikovszky,

intézet itt építettett most óriási palotát egészen saját céljaira a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezve a Saleve hegy alatti dombon, elragadó szép kilátással az egész alatta fekvő völgyre, s annyira Svájcz határán, hogy parkja kapuját csak az országot választja el Svájcztól. Maga a falu már Svájczban van. Ez különben is már régóta kellemes fekvésénél s egészséges levegőjénél fogva az idegenek által nagyon keresett hely lévén, itt a már eddig is fenálló vendéglőkben igen jó ellátást találhatni; s mi több, a mi magyar viszonyaink tekintetbe vételével rendkívüli jutányosan. A hotelek itt többnyire ugynevezett pensiók, hol az ember családszerűleg él, s teljes ellátásban részesül. Ilyenben lakom én is, a legszebb helyütt fekvő Pension d'étrangers-ben, s van igen tisztességes nagyon gondozott kertbe nyíló szobám, világításom, pedig én sokat használok fel, kiszolgálatom, reggelire kávé vagy thea vajjal kenyérral s méz ha tetszik ebédre 6—8 tál étel, estelire tej kancsó számra, vaj, tojás, sódar. hideg peccsenye salátával, sardina, édes tézsa s thea s mindez naponként 2 forintért. Igen jó veres bornak itczéjét 40 kron adják. S van szép salonunk is zongorával közös használatra. No de nincs is itt üres szoba, két napig más vendéglőben kellett laknom, mig itt szobát kaptam. S a szomszéd intézetben lakó gyermekeim velem étkezve ebédért 80 s vacsoráért 60 krt fizetnek, s annyi tejet isznak meg, hogy nálunk alig telnek az ki a 60 krból. S ily olcsó és jó pensio itt a genfi tó partján igen sok van. Megvan azon előnyünk is, hogy van postánk naponként kétszer, távirtdánk, s igen olcsó közlekedésünk. 4 üléses fiakkernek Genfbe és vissza fél napra az ára 1 frt 60 kr.

Lak és asztaltársaim nem nagy számmal

Czékén Bazianac sebész, Megyaszón Dr. Weinstein Soma, Gesztelyen Dr. Schröder Gyula, Girincsen Dr. Hermann Ignác.

A választás elhalasztott: Pelejtén, Tállyán és Mádon.

A homonnai és varannói járásbeli körökre ki lettek hirdetve.

Az állategészségügyi viszonyok kedvezőek voltak. Az alvidéki állatoros területén ragályos vagy járványos betegség nem fordult elő.

A központnak területén Garanban, Nagy-Mihályban s Málcán 4 drb szarvasmarha s a becskedi Pusztán 2 drb ló hullott el lépfenében.

A felvidéken Lesznán 2 drb, Mihálkán 1 s V.-Csemernyén 1 marha lépfenében, s Homonnán 2 tüdővészben hullott el, Parnón 2 és Hoorban 2 taknyos ló öletett le; s A.-Körtvélyesen 2 rühes ló különítettett el.

Mely jelentés tndomásul vétetni határozottatott.

CHYZER CORNÉL
m. főorvos.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Eljegyzés. Imre Aurél budapesti fiatal ügyvéd közelebb váltott jegyet Imre Jozefiannel, Imre László gr. Andrássy Dénes uradalmi igazgatójának bájos és szellemus leányával.

A tállyai tűzkárosultak részére, mint értesülünk, az ország minden részéből gyűlnek be adakozások. Az emberbaráti könyörületnek szép példáját adta a kerület áldozatkész képviselője, Zalay István, ki a szerencsétlenség utáni napon 100 frttal kezdte meg az adakozást.

Tűzvész. Az elmúlt héten Rátka megyebeli

vannak, mert egy részben Chinában részben Amerikában lakó sok tagú család a ház nagy részét foglalja el, — ezeken kívül 4 igen szívélyes és beszédes éltebb francia hölgy egy fiatal festő nevével, s a mi birodalmi főkonzulunk Barcelonából A de Lenk-Wolfsberg családjával; diplomatai pályáját leginkább keleten töltött pozsonyi derék honfittársunk, ki a magyar nyelvet sem felejtette még el egészen, s ki Belgrádban is hosszabb ideig képviselvén minket a keleti bonyodalmakról sokat és alaposan tud beszélni, s nagy érdeklődéssel viseltetik állami institutióinknak, miket ő csak írásból ismer mikénti foganatosítása s haladásunk iránt. Sajnosan azonban, kénytelen voltam neki bevallani, hogy minden szép közoktatás, közegészség s egyéb közügyi törvényeink csak papiroson vannak meg legnagyobb részben, s ott vagyunk mi tényleg a hol voltunk.

A chinai amerikaiakkal az ismeretség intézetbe együtt járó leányaink révén hamar megvolt. Van e családnak egy 14 éves fia, egy igazi leendő yankee, a pajkosság netovábbja; ez az utca felé függő nagy jegenyén sátor csinált s ülhelyeket, s a fát külön színű zászlókkal s chinai lampionokkal aggatta tele, miket esténként kivilágít s a parknak utca felé néző részében valóban nézni érdemes tűzjátékokat rendezett, melyekre természetesen az egész falu népe az utcára összecsozdult, mig kegyetlenül össze nem égette kezét. Szerencsére megkezdődtek már leczkéi Genfben, s nem látjuk többé nyaktörő előadásait. No ha ez ilyen lesz vállalataiban, mint játékában, még igen nagyra viheti.

A kirándulások egyik legszebbike innen a Salève hegy csucsá. Ezt tegnap tettük meg. A Salève ritka alkatású, szépek alig mondható ko-

TÁRCZA.**Uti levelek.**

(Folytatás.)

Virybe bár mennyire jól éreztem magamat, mégis egyrészt, hogy házi asszonyom szíveségével vissza ne éljek, másrészt, hogy gyermekeimnek is csináljak egy kis szünidős mulatságot átköltöztem Veyrierbe.

Magam Carougenak véve utamat, betértem a folyton tartó czéllövészet megtekintésére. Ennek helyén illetőleg előtte nagy tér van, hol mint a bécsi Wurstl-praterben ilyenkor minden kigondolható gyermekjátékok voltak felállítva, de a számos ilyen s más kereskedő bódék közt tulnyomók azok, hol kis gyütös fegyverekkel szinte czélba löhetni. A nagy tér közepén van egy, legnagyobb részt üvegbl álló pavillon, melyben azon többnyire ezüst díjak vannak közszemlére kitéve, melyeket testületek, városok és egyesek a czéllövészetre jutalmakul felajánlanak. Érdekes látvány.

Genfbe menet először láttam a közuti vasut kocsját lovak helyett gömzödony segedelmevel huzatni — s ez itt rendesen jár, többnyire két kocsi huzván maga után. Genfben ügyeimet részint magam elintézve, részint a német vezetésű Hótel de la poste, melyet mindenkinek a legjobban ajánlatok, igen derék tulajdonosára bizva, kimentem Veyrierbe, hová naponként 3-szor közlekedik az omnibus 20 krért.

Az eddig Viryben elhelyezett Carougei

községben tűz ütött ki s negyven lak- és gazdasági épületet hamvasztott el.

Tályán báró Benst erdőkerülője a község csikósára — egy tambura miatt összekoczdván vele — kétszer lőtt vadászfegyveréből. A lövés nem halálos kimenetelű. A tettes elfogatott.

Nyilvános köszönet. A s. a.-ujhelyi takarékpénztár azon szép adományáért, melyszerint a helybeli rk. elemi iskolába járó joltanuló szegény sorsu gyermekek tankönyveinek beszerzésére 25 o. é. forintot adományozni kegyeskedett — fogadja a segélyezett gyermekek nevében a leghálásabb köszönetemet. Kelt a s. a.-ujhelyi rk. egyháztanácsnak 1877. évi augusztus hó 5-én tartott ülésében. Füzesséry Andor apát s plébános és a rk. hitközségi tanács elnöke. Kretovics József a rk. hitközségi tanács elnöke.

A „**Gömöri Közlöny**“ azt írja, hogy a rimaszombati műfaragászati tanműhely alig két hóval ezelőtt lett megnyitva s már is szép jelét adta létezésének. A műhely tanítványai eddigelé 100 szebbnél-szebb, s ezek közt néhány értékes faragványt készítettek. E művek mint a közhasznú intézet első termékei és a házi-ipar áldásos voltának bizonyítékai, — a legközelebbi rimaszombati orsz. vásár alkalmával 21 és 22-én, a gymnasium épületében csekély belépti-díj mellett, közszemlére lesznek kiállítva, s ugyanakkor a kész művek a veni szándékozónak jutányos áron el fognak adni.

A **kassai selyem-termelő szövetkezet** igazgató-sága f. hó 7-én ülést tartott, melyben megállapították, hogy a m. kir. minisztérium által a segélyezés előfeltételül kimutatás és költségeloirányzat akkor fog felterjesztetni, mikor a szövetkezet a kassai selyem-termelési telep iránti viszonyát a várossal, a jótékony növegyet és a felügyelől szemben már határozottan körvonalazta. E végül a városi törvényhatósághoz folyamodvány intézteni határozottat. A meglevő selyem-termelők és petemennyiség átvételére Soóvári Soós Sándor urtól — Keczer és dr. Klekner szövetkezesi tagok lőnek ezuttal kiküldve.

A **vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium** megengedte, hogy előrehaladottabb koru oly egyének, kik mint gyakorló földmérők már régebben működnek, 1878. évi decemberhó végéig bezárólag földmérői szigorlatot tehesseken. E tekintetben a kellően felszerelt s béléggel ellátott folyamodványok a Józsefműegyetem tanácsához czimzendők, mely a körülményekhez képest esetről esetre fog határozva.

A **magyar éjszak-keleti vasút** az utazó közönség tudomására hozza, miszerint Kassáról eddig délutáni 1 óra 31 perczkor induló 414. számú vegyes vonat menetrendét akként változtatja meg, hogy ezen vonat f. év októberhó 15-kétől kezdve Kassáról csak délutáni 2 óra 28 perczkor fog indulni, mindazonáltal S. a.-Ujhelyre még 30 perczcel korábban fog érkezni mint ezelőtt. E változást a t. cz. utazó közönség érdekében azért létesítette, hogy eme vonat a Németország, Oderberg, Rutka, Igló és Eperjes felől Kassára érkező vonatokhoz csatlakozhassék. Ezen új menetrend f. év októberhó 15-ikével már érvénybe is lépett.

Értesítés. Tisztelettel bátorodom az érdeklő t. cz. közönséget értesíteni, miszerint a „Jogász Nap-

pasz hegy. Képzeld magadnak t. olvasóm több száz ölnyi, a fensikből egyszerre kiemelkedő deszka falat, mely azonban 3—4 emeletben lépcsőzetes, csakhogy ezen lépcsőn csupán madár jár azon kevés cserje közt, mely évezredek kötörmelékén ott terem, s lesz fogalmad a Salèvről. Épen Veyrier felett van egy bevágás a Salèvben, mely azt a nagyra és kicsire osztja.

A felmenet a hegy oldalában egy darabig kötörmelékben cserjék közt jó meredeken vezet, közvetlenül a bevágás alatt a függélyes sziklába 107 lépcső van vágva az úgynevezett pas de l'éhelle-lépcső lépés, két oldalt biztos vas karkálakkal, ezeken jut fel az ember a nagy és kis Salève közti völgybe s az ebben fekvő Monnetier faluba, s az ehhez tartozó a kis Salève néhány száz ölnyi szikla ormán várszerűen épült vendéglőbe.

Mi e terhes utat korán reggel tettük meg, mi a legcélszerűbb, mert ilyenkor árnyékban megy az ember s a legszebb fényben látja a hegy mögött levő nap által megvilágított, alatta elterülő Genfet tavával s kies dombos környékével.

Monnetier, (olvasd Montyié-be) érve kitűnőleg szép látvány vár az utasra, annál meglepőbb ha nem volt rá előre elkészülve, a Montblanc Napoleonja egész pompájában. Ezt meg kell neked magyaráznom t. olvasóm. A Montblanc, Európa legmagasabb, örökös szűz hóval fedett csuca 4810 m. északnyugati tehát Genf felőli oldaláról oly formán néz ki, hogy valósággal nem nagy képzelődés kell hozzá, hogy az ember benne első Napoleont a rajzokból ismert furcsa alkatu tábornoki kalapjában a ravatalon fekvő lássa fejjel nyugotnak. S a francziák kik természetesen először vették ezt észre, büszkének arra, hogy a természet ez óriás-

tár 1878. évi II. évfolyama e hó második felében fog megjelenni. Az ideai évfolyam az 1877. évitől, berendezését illetőleg előnyösen fog különbözni, amennyiben benne az összes megyei és sz. k. városi tisztviselők jelentékeny terjedelmű névsora, valamint számos újabb közigazgatási személyek szintén foglaltatvák. Daczára e bővítéseknek czélszerűbb berendezése által lehetővé vált, hogy a naptár vastagabb és nagyobb terjedelmű nem lett. — Alig szükséges e figyelmeztetést kockáztatnom, hogy a naptár ez idén is hivatalos adatok alapján lévén szerkesztve, (melyek beszerzése miatt fáradságot és költséget nem sajnáltam) a legbizhatóbb lesz, s kiérdemli azon számos engem megtisztelő elismerést, melyekből minden oldalról az első évfolyam alkalmával szerencsés valék részesülni. Megjegyzem, hogy ára ez idén is 1 frt 50 kr. lesz, s hogy az előfizési pénzek csak is főbizományosomhoz Tettey Nándor és Társa könyvkereskedésébe (Budapest, Váci-útcza) küldendők, annak lévén átadva a kezelés és szétküldés. Becses, sőt fokozott mérvű pártolásért esedezve vagyok tisztelettel Szántó József közlés váltó-üggyévé.

Csarnok.

Szirmay Antal ismeretlen költeményei.

Közi: Kovács János.

A különféle tudományos czélokra egyesült társulatok szorgalmas fürkészései arra híják fel figyelmünket, hogy a mi használhatót felszínre hozhatunk a közel vagy távol múltból, ne rejtegezzük, annál kevésbbé engedjük elveszni; minden kis emlék becses azok előtt, kik okulni szeretnek.

E szorgos kutatásoknak meglepő gyümölcszeivel találkozunk irodalmunk több ágában, de különösen abban, mely tükörként igyekszik multunkat élénk tárnai; a történelmi adatok ugyanis, míg szembeötlőleg halmozódnak, nem kicsinylendő azon gyarapodás sem, melyet költészetünkre vonatkozólag tapasztalhatunk. A legújabb leletek által költészet-történetünk adatai — Balassa s mások műveivel annyira gyarapodtak, hogy édes reménnyel várhatjuk a jövőt, melyben szellemi fejlődésünk ez irányú hézagait, egy avatott kéz szorgalma kitöltheti azon koronként még fölmerülhető anyaggyűjtésekkel, melyeket a kedvezőbb idők lelkes fiai eszközölhetnek.

Az itt alább következtetkező sorokban is egy oly egyénről lesz szó, kit irodalmilag ugyan sokan ismernek, de úgy tetszik, hogy bemutatandó oldalát írói működésének irodalmunk nem ismeri azon mérvben, a hogy most bemutatjuk. S mért ne mutatnók be úgy, a hogy van, hisz erényei és hibáival egész az ember s az főkép az író ?!

Szirmayt, mint Zempléni megye jeles latinnyelvű egyedíróját régen ismeri már irodalmunk; tudjuk azt is, hogy jó czélzatu furcsa költeményeket fordított magyarrá a mult század végén, a midőn írói erét hazafisága leginkább gyümölcsötzeté azon lel-

ban előre megcsinálta az ő óriásuk örökös monumentumát.

Tavalyi utamból, midőn az innen kocsin egy napi ut távolra fekvő Chamonix völgyből kiemelkedő Montblanc tövében jártam, legyen megemlítve, hogy a Montblanc oly magas, miszerint az aljáról napvilágította vakító fehérségét tekintve az ember azt hinné, hogy nem csak embert, ha rajta jár, de még egy fekete macskát is kellene rajta észrevenni, — pedig nincs oly erős színházi vagy tábori látszó, melylyel az embereket tetején észrevenni lehetne, miről meggyőződünk, ha az itt felállított csillagvizsgáló nagy telescopokon nézzük a csucsát; így láttam én tavaly hét emberből álló karavánt törekedni felfele, kiket egyszerű látszóveken kivenni lehetetlen vala. A Montblanc megmászása eddig ha jól emlékszem 21 emberélet áldozatába került.

De térjünk vissza a Salève. Monnetierből, hová a kis Salève megkerülésével Genfből és Veyrierből igen jó uton kocsin is mehetni, s hul nagy és fényes szállodát is találhatni, tovább felfelé a nagy Salève a 13 fához-aux treize arbres (mely azonban van 30 is) is van kocsin ut. Sokan ez utat itt mindig kapható szamarakon teszik, de én gyermekeimmel, kik kltűnő gyaloglók, magunk erejének köszöntük a reánk várt élvezetes látványt.

Reggel hatkor indulva Veyrierből, s lassan menve 8 óra tájban voltunk a Salèven alulról látható óriási keresztnél, s 9-kor az első kunyhónál, hol valódi svájci kitűnő tejjel s vajás kenyérről jólakva s elhaladva az ezentul számosan következő vendéglő gunyhók mellett, 11-kor értünk a 13 fához czimzett nyomorult fogadóba. Hétfőn itt a szép kilátással kell jóllakni, mert ha vasárnap jó idő volt mint tegnapelőtt, hát a genfiek itt meg-

kesülni tudó szép korban, melyben irodalmi magvetőink között egy Kazinczy, Anyos és Bessenyei, Baróti és Révai Miklós küzdöttek sok más jelesekkel együtt a megtámadott nyelv és nemzetiség érdekében.

Száz év tisztelete emlékeztet ma már bennünket az akkori nemes küzdelemre, melynek, ha kimondjuk, hogy a mai írói nyelv jó részben eredménye, azt hisszük, nem sértjük meg a később jeleskedő s elhunyt nagyjainknak dicsőült árnyait. Nem teszünk vagy nem akarunk mást tenni Szirmaynak szelleme iránt sem, midőn kézírati birtokunkban levő, s eddig rejtegetett nagy számú furcsa költeményeit bevezetjük az irodalomba, mint meggyújtjuk a kegyeletes emlékezet világát azért, hogy megadjuk a költőnek is azt, mit a tudományos írónak emlékének áldoz a szellemi munkásságot méltán becsülő hazafi.

Horace Walpole azt mondja, hogy az élet komédia azokra nézve, a kik éreznek. Mi azokhoz tartozunk, kik a sokszinű emberi életet általában tragi-comódiának tartják; így fogá fel azt, mint költő Szirmay is, legalább nekünk úgy tetszik, ezt vonhatjuk ki számra nézve 80 darab kisebb-nagyobb költeményeiből.

A könyv, melyből idézünk, 140, negyedives lapra terjed, s úgy látszik gondot fordított író arra, hogy szépen és olvashatólag legyenek leírva furcsa gondolatai; mert az egész hibátlan, tehát javítást nem lelhetni benne. Innen van, hogy könnyen ide jegyezhetjük az első darabnak czimét, mely is így hangzik: 1. Egynehány szükséges dolgokról; 2. Fáy Erzsébet leírása; 3. Szép és jó Náninak teremtése leiratik; 4. Tilalmas szerelem; 5. A tilalmasban járókról; 6. Sz. Cziczához; 7. Álom Nánikáról; .. 15. Mariskához; .. 23. Kati Gyurival; 32. A szerelemnek kronikája; 39. A házasságról; 52. A szőkevény Cupido; 68. A csókok; 70. Egy juhásznak egy városival való beszélgetése; 71. Barátságos alku; 72. Intés a nőtelenekhez; 73. Elmúlt idő; 75. Majd kétségbe esett hazának sirmalmas panasza; 80. Affinis, miles cum cive, cliente sacerdos.

Rövidség és tájékozás kedvéért csak a nevezetesebb és hosszabb darabok czimeit irtam ki; nincs tehát minden darab fölemlítve; de már ezekből is még inkább pedig azok tartalmából világosan kitűnik, hogy költőnk azon oldalát mutatja be könyvében az életnek, melynek rajzolásaért a római költő, Ovid, tíz évig ette a származás kényerét Szerzőnk körültekintőbb volt a rómainál; épen azért el is kerülhetette a hatalom sujtó kezét, mely ha fölfedezi, okvetlenül megkeseríti napjait, ha másért tán nem is, megteszi azt leghosszabb 508, tizenkét szótágu sorból álló gunynyal vegyes történeti költeményeért.

E keserűen gunyolódó dolgot czime: Majd kétségbe esett hazának panasza; — magában a műben úgy látszik több a történeti valóság, mint a költemény így tulajdonképen csak külalakjára nézve mondható költeménynek, tartalma szerint öntapasztaláson alapuló korrajz, amennyibe az 1765-iki országgyűlésnek csaknem minden főrangú szereplőjét mint szemtanu mutatja be.

A romlatlan és még a kor mételetől meg-

esznek mindent. Mi is tehát elkölte frugalis ebédünket, tovább mentünk felfelé, A 13 fától a csúcs alig egy negyedóránnyira van. Innen aztán oly kedves látványt élvez az ember, hogy emléke aligha fog valaha eltűnni. Lábai alatt rengeteg mélységben látja a Salève és Jura hegység közti elterülő szép dombos Savoját nagy kulturájával, számtalan fehérülő kigyó utával faluival és városaival, mintha egy nagy szőnyegre himezve volnának, melyen a Rhone folyó óriási kigyó gyanánt kúszik folytonos S alaku kanyarulataiban, mig a fort de l'écluse-nél a Jurában el nem tűnik. Keletfelé vége e látvány-nak, mert itt Genf veszi körül szép kék tavának délnyugati végét, melyen azután szemed megpihenhet, mert a sok háromszegletű vitorlás hajócska csak olyannak tűnik fel, mintha a kék ég felé nézve fecskéket repülni látnál, s a nagy gözhajókat az aetherben lebegő sasoknak véléd.

Kelet és dél felé a lábaink alatt eltűnt kis Salève felett látjuk a Montblanc felől jövő Arve folyót, mely Genfnél ömlik a Rhoneba, egész völgyével; — de itt csakhamar elzárja a láthatárt az egész pompájában látható Montblanci hegylánc minden kigondolható alaku csucsával, melyek délnyugot felé hasonló szépségben tűnnek el a hegytető nyugati végéről látható Annecy-i tavat zárván magok közé. Nyugat felé szelidebb a táj.

Maga a hegytető egy hullámzó fensik, hol kopár sziklás helyek a legszebb havasi legelőkkel és rétekkel váltakoznak, s akkora hosszú, hogy minden szélső pontjáról új meg új kilátási részleteket keresve 3 órakor értünk nyugati végére, honnan vissza indulva egy félórai uszonát leszámítva este 7-kor értünk le fogadóba. Az idő, mely ez idén nemcsak az utasokat, de a vendéglősöket is üldözi, nagyon kedvezett e kirándulásunknak. No

nem
guny
törvé
rékse
Igy s
s ura
festv
mely
csak

s le
elősz
Zem
tudó
olya
tani

meg
tolla
suly
rópi
érd
fény
czt

dia
ezt

Ká
jeg

de
idő
un

biz
ug
vel

öt
me
tár
néz
nel
ige
ki
mi
Sa
ta
ga
an
le
di
id
m
sá
Is
tő
B
v
v

köztségben tűz ütött ki s negyven lak- és gazdasági épületet hamvasztott el.

Tályán báró Benst erdőkerülője a község csikósára — egy tambura miatt összekoczkodván vele — kétszer lőtt vadászfegyveréből. A lövés nem halálos kimenetelű. A tettes elfogatott.

Nyilvános köszönet. A s. a.-ujhelyi takarékpénztár azon szép adományért, melyszerint a helybeli rk. elemi iskolába járó jóltanuló szegény sorsu gyermekek tankönyveinek beszerzésére 25 o. é. forintot adományozni kegyeskedett — fogadja a segélyezett gyermekek nevében a leghálásabb köszönetemet. Kelt a s. a.-ujhelyi rk. egyháztanácsnak 1877. évi augusztus hó 5-én tartott ülésében. Füzesséry Andor apát s plébános és a rk. hitközségi tanács elnöke. Kretovics József a rk. hitközségi tanács jegyzője.

A „Gömöri Közlöny“ azt írja, hogy a rimaszombati műfaragászati tanműhely alig két hóval ezelőtt lett megnyitva s már is szép jelét adta létezésének. A műhely tanítványai eddig 100 szebbnél-szebb, s ezek közt néhány értékes faragványt készítettek. E művek mint a közhasznú intézet első termékei és a házi-ipar áldásos voltának bizonyítékai, — a legközelebbi rimaszombati orsz. vásár alkalmával 21 és 22-én, a gymnasium épületében csekély belépti-díj mellett, közszemlére lesznek kiállítva, s ugyanakkor a kész művek a veni szándékozónak jutányos áron el fognak adni.

A kassai selyem-termelő szövetkezet igazgató-sága f. hó 7-én ülést tartott, melyben megállapították, hogy a m. kir. minisztérium által a segélyezés előfeltételül kimutatás és költségelőirányzat akkor fog felterjesztetni, mikor a szövetkezet a kassai selyem-termelési telep iránti viszonyát a várossal, a jótékony növegyelet és a felügyelővel szemben már határozottan körvonalazta. E végből a városi törvényhatósághoz folyamodvány intéztetni határozottat. A meglevő selyem-termelők és petemennyiség átvételére Soóvári Soós Sándor urtól — Keczer és dr. Klekner szövetkezeti tagok lőnek ezuttal kiküldve.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium megengedte, hogy előrehaladottabb koru oly egyének, kik mint gyakorló földmérők már régebben működnek, 1878. évi decemberhő végéig bezárólag földmérői szigorlatot tehessenek. E tekintetben a kellően felszerelt s bélyeggel ellátott folyamodványok a Józsefműegyetem tanácsához czimzendők, mely a körülményekhez képest esetről esetre fog határozni.

A magyar éjszak-keleti vasut az utazó közönség tudomására hozza, miszerint Kassáról eddig délutáni 1 óra 31 perczkor induló 414. számú vegyes vonat menetrendét akként változtatja meg, hogy ezen vonat f. év októberhő 15-kétől kezdve Kassáról csak délutáni 2 óra 28 perczkor fog indulni, mindazonáltal S.-a.-Ujhelyre még 30 perczrel korábban fog érkezni mint ezelőtt. E változást a t. cz. utazó közönség érdekében azért létesítette, hogy eme vonatot a Németország, Oderberg, Rutka, Igló és Eperjes felől Kassára érkező vonatokhoz csatlakozhassék. Ezen új menetrend f. év októberhő 15-ikével már érvénybe is lépett.

Értesítés. Tisztelettel bátorodom az érdeklő t. cz. közönséget értesíteni, miszerint a „Jogász Nap-

pasz hegy. Képzeld magadnak t. olvasóm több száz ölnyi, a fensikből egyszerre kiemelkedő deszka falat, mely azonban 3—4 emeletben lépcsőzetes, csakhogy ezen lépcsőn csupán madár jár azon kevés cserje közt, mely évezredek kötörmelékén ott terem, s lesz fogalmad a Salève-ről. Épen Veyrier felett van egy bevágás a Salèveben, mely azt a nagyra és kicsire osztja.

A felmenet a hegy oldalában egy darabig kötörmelékben cserjék közt jó meredeken vezet, közvetlenül a bevágás alatt a függélyes sziklába 107 lépcső van vágva az ugynevezett pas de l'éhelle-lépcső lépés, két oldalt biztos vas karfákkal, ezeken jut fel az ember a nagy és kis Salève közti völgybe s az ebben fekvő Monnetier faluba, s az ehhez tartozó a kis Salève néhány száz ölnyi szikla ormán várszerűen épült vendéglőbe.

Mi e terhes utat korán reggel tettük meg, mi a legczélszerűbb, mert ilyenkor árnyékban megy az ember s a legszebb fényben látja a hegy mögött levő nap által megvilágított, alatta elterülő Genfet tavával s kies dombos környékével.

Monnetier, (olvasd Montyie-be) érve kitünőleg szép látvány vár az utasra, annál meglepőbb ha nem volt rá előre elkészülve, a Montblanc Napoleonja egész pompájában. Ezt meg kell neked magyaráznom t. olvasóm. A Montblanc, Európa legmagasabb, örökös szűz hóval fedett csuca 4810 m. északnyugati tehát Genf felőli oldaláról oly formán néz ki, hogy valóságilag nem nagy képzelődés kell hozzá, hogy az ember benne első Napoleont a rajzokból ismert furcsa alkatu tábornoki kalapjában a ravatalon fekvő lássa fejletlen nyugotnak. S a francziák kik természetesen először vették ezt észre, büszkének arra, hogy a természet ez óriásá-

tár“ 1878. évi II. évfolyama e hó második felében fog megjelenni. Az idei évfolyam az 1877. évitől, berendezését illetőleg előnyösen fog különbözni, amennyiben benne az összes megyei és sz. k. városi tisztviselők jelentékeny terjedelmű névsora, valamint számos újabb közigazgatási személyek szintén foglaltatvák. Daczára e bővítéseknek czélszerűbb berendezése által lehetővé vált, hogy a naptár vastagabb és nagyobb terjedelmű nem lett. — Alig szükséges a figyelmeztetést kockáztatnom, hogy a naptár ez idén is hivatalos adatok alapján lévén szerkesztve, (melyek beszerzése miatt fáradtságot és költséget nem sajnáltam) a legbizhatóbb lesz, s kiérdemli azon számos engem megtisztelő elismerést, melyekből minden oldalról az első évfolyam alkalmával szerencsés valék részesülni. Megjegyzem, hogy ára ez idén is 1 frt 50 kr. lesz, s hogy az előfizetési pénzek csak is főbizományomhoz Tettey Nándor és Társa könyvkereskedésébe (Budapest, vácziztca) küldendők, annak lévén átadva a kezelés és szétküldés. Becses, sőt fokozott mérvű pártolásért esedezve vagyok tisztelettel Szántó József köz- és váltó-üggyel.

Csarnok.

Szirmay Antal ismeretlen költeményei.

Közlő: Kovács János.

A különféle tudományos czélokra egyesült társulatok szorgalmas fürkészései arra híják fel figyelmünket, hogy a mi használható felszínre hozhatunk a közel vagy távol multból, ne rejteggessük, annál kevésbbé engedjük elveszni; minden kis emlék becses azok előtt, kik okulni szeretnek.

E szorgos kutatásoknak meglepő gyümölcseivel találkozunk irodalmunk több ágában, de különösen abban, mely tükröként igyekszik multunkat elénk tárni; a történelmi adatok ugyanis, mig szembeötlőleg halmozódnak, nem kicsinyelendő azon gyarapodás sem, melyet költészetünkre vonatkozólag tapasztalhatunk. A legújabb leletek által költészet-történetünk adatai — Balassa s mások műveivel annyira gyarapodtak, hogy edes reménnyel várhatjuk a jövőt, melyben szellemi fejlődésünk ez irányú hézagait, egy avatott kéz szorgalma kitöltheti azon koronként még fölmerülhető anyaggyűjtésekkel, melyeket a kedvezőbb idők lelkes fiai eszközölhetnek.

Az itt alább következő sorokban is egy oly egyénről lesz szó, kit irodalmilag ugyan sokan ismernek, de úgy tetszik, hogy bemutatandó oldalát írói működésének irodalmunk nem ismeri azon mérvben, a hogy most bemutatathatjuk. S mért ne mutatnók be úgy, a hogy van, hisz erényei és hibáival egész az ember s az főkép az író ?!

Szirmayt, mint Zempléni megye jeles latinnyelvű egyedíróját régen ismeri már irodalmunk; tudjuk azt is, hogy jó czélzatu furcsa költeményeket fordított magyarra a mult század végén, a midőn írói erét hazafisága leginkább gyümölcsöztetvé azon lel-

ban előre megcsinálta az ő óriásuk örökös monumentumát.

Tavalyi utamból, midőn az innen kocsin egy napi ut távolra fekvő Chamonix völgyből kiemelkedő Montblanc tövében jártam, legyen megemlítve, hogy a Montblanc oly magas, miszerint az aljáról napvilágította vakító fehérségét tekintve az ember azt hinné, hogy nem csak embert, ha rajta jár, de még egy fekete macskát is kellene rajta észrevenni, — pedig nincs oly erős színházi vagy tábori látcső, melylyel az embereket tetején észrevenni lehetne, miről meggyőződünk, ha az itt felállított csillagvizsgáló nagy telescopokon nézzük a csucsát; így láttam én tavaly hét emberből álló karavánt törekedni felfele, kiket egyszerű látcsöveken kivenni lehetetlen vala. A Montblanc megmászása eddig ha jól emlékszem 21 emberélet áldozatába került.

De térjünk vissza a Salève-re. Monnetierből, hová a kis Salève megkerülésével Genfből és Veyrierből igen jó uton kocsin is mehetni, s hol nagy és fényes szállodát is találhatni, tovább felfelé a nagy Salève a 13 fához-aux treize arbres (mely azonban van 30 is) is van kocsin ut. Sokan ez utat itt mindig kapható szamarakon teszik, de én gyermekeimmel, kik kltűnő gyaloglók, magunk erejének köszöntük a reánk várt élvezetes látványt.

Reggel hatkor indulva Veyrierből, s lassan menve 8 óra tájban voltunk a Salève-n alulról látható óriási keresztnél, s 9-kor az első kunyhónál, hol valódi svájci kitűnő tejjel s vajjas kenyérral jólakva s elhaladva az ezentul számosan következő vendéglő gúnyhók mellett, 11-kor értünk a 13 fához czimzett nyomorult fogadóba. Hétfőn itt a szép kilátással kell jóllakni, mert ha vasárnap jó idő volt mint tegnapelőtt, hát a genfiek itt meg-

kesülni tudó szép korban, melyben irodalmi magvetőink között egy Kazinczy, Anyos és Bessenyei, Baróti és Révai Miklós küzdöttek sok más jelesekkel együtt a megtámadott nyelv és nemzetiség érdekében.

Száz év tisztelete emlékeztet ma már bennünket az akkori nemes küzdelemre, melynek, ha kimondjuk, hogy a mai írói nyelv jó részben eredménye, azt hisszük, nem sértjük meg a később jellekedő s elhunyt nagyjainknak dicsőült árnyait. Nem teszünk vagy nem akarunk mást tenni Szirmaynak szelleme iránt sem, midőn kézirati birtokunkban levő, s eddig rejtegetett nagy számú furcsa költeményeit bevezetjük az irodalomba, mint meggyújtjuk a kegyeletes emlékezet világát azért, hogy megadjuk a költőnek is azt, mit a tudományos írónak emlékénel áldoz a szellemi munkásságot méltán becsülő hazafi.

Horace Walpole azt mondja, hogy az élet komédia azokra nézve, a kik éreznek. Mi azokhoz tartozunk, kik a sokszinű emberi életet általában tragi-comódiának tartják; így fogá fel azt, mint költő Szirmay is, legalább nekünk úgy tetszik, ezt vonhatjuk ki számra nézve 80 darab kisebb-nagyobb költeményeiből.

A könyv, melyből idézünk, 140, negyedives lapra terjed, s úgy látszik gondot fordított író arra, hogy szépen és olvashatólag legyenek leírva furcsa gondolatai; mert az egész hibátlan, tehát javítást nem lehetni benne. Innen van, hogy könnyen ide jegyezhetjük az első darabnak czimét, mely is így hangzik: 1. Egynehány szükséges dolgokról; 2. Fáy Erzsébet leírása; 3. Szép és jó Náninak teremtése leiratik; 4. Tilalmas szerelem; 5. A tilalmasban járókról; 6. Sz. Cziczához; 7. Álom Nánikáról; .. 15. Mariskához; .. 23. Kati Gyurival; 32. A szerelemnek kronikája; 39. A házasságról; 52. A szökevény Kupido; 68. A csókok; 70. Egy juhásznak egy városival való beszélgetése; 71. Barátságos alku; 72. Intés a nőtelenekhez; 73. Elmúlt idő; 75. Majd kétségbe esett hazának siralmás panasza; 80. Affinis, miles cum cive, cliente sacerdos.

Rövidség és tájékozás kedvéért csak a nevezetes és hosszabb darabok czimeit irtam ki; nincs tehát minden darab fölemlítve; de már ezekből is még inkább pedig azok tartalmából világosan kitűnik, hogy költőnk azon oldalát mutatja be könyvében az életnek, melynek rajzolásaért a római költő, Ovid, tíz évig ette a száműzetés kenyerét Szerzőnk körültekintőbb volt a rómainál; épen azért el is kerülhetette a hatalom sújtó kezét, mely ha fölfedezi, okvetlenül megkeseríti napjait, ha másért tán nem is, megteszi azt leghosszabb 508, tizenkét szótagu sorból álló gunynyal vegyes történeti költeményeért.

E keserűen gunyolódó dolgozat czime: Majd kétségbe esett hazának panasza; — magában a műben úgy látszik több a történeti valóság, mint a költemény így tulajdonképen csak külalakjára nézve mondható költeménynek, tartalma szerint öntapasztaláson alapuló korrajz, amennyibe az 1765-iki országgyűlésnek csaknem minden főrangu szereplőjét mint szemtanu mutatja be.

A romlatlan és még a kor mételetől meg-

esznek mindent. Mi is tehát elkölteve frugalis ebédünket, tovább mentünk felfelé, A 13 fától a csúcs alig egy negyedóránira van. Innen aztán oly kedves látványt élvez az ember, hogy emléke aligha fog valaha eltűnni. Lábai alatt rengeteg mélységben látja a Salève és Jura hegység közti elterülő szép dombos Savoját nagy kulturájával, számtalan fehérülő kigyó utával faluival és városaival, mintha egy nagy szőnyegre himezve volnának, melyen a Rhone folyó óriási kigyó gyanánt kúszik folytonos S alakú kanyarulataiban, mig a fort de l'écluse-nél a Jurában el nem tűnik. Keletfelé vége a látvány-nak, mert itt Genf veszi körül szép kék tavának délnyugati végét, melyen azután szemed megpihenhet, mert a sok háromszegletű vitorlás hajócska csak olyanok tűnik fel, mintha a kék ég felé nézve fecskéket repülni látnál, s a nagy gőzhajókat az aetherben lebegő sasoknak vélnéd.

Kelet és dél felé a lábaink alatt eltűnt kis Salève felett látjuk a Montblanc felől jövő Arve folyót, mely Genfnél ömlik a Rhoneba, egész völgyével; — de itt csakhamar elzárja a láthatárt az egész pompájában látható Montblanci hegylánc minden kigondolható alaku csucsával, melyek délnyugat felé hasonló szépségben tűnnek el a hegytető nyugati végéről látható Annecy-i tavat zárván magok közé. Nyugat felé szelidebb a táj.

Maga a hegytető egy hullámzó fensik, hol kopár sziklás helyek a legszebb havasi legelőkkel és rétekkel váltakoznak, s akkora hosszu, hogy minden szélső pontjáról új meg új kilátási részleteket keresve 3 óraker értünk nyugati végére, honnan vissza indulva egy félórai uszonát leszámítva este 7-kor értünk le fogadómba. Az idő, mely ez idén nemcsak az utasokat, de a vendéglősöket is üldözi, nagyon kedvezett e kirándulásunknak. No

nem vesztegetett fiatal szív és honszerető lélek éles gunyában támadja meg e műben azokat a lelketlen törvényhozókat, kiket a születés s nem a lelki derékség emelt a társadalom eme legdiszesb polczára. Így szól a többek közt, miután leírta, hogy sok nő s uracs, mintha neki is dolga lenne a diaetán, kifestve és csiszolva megjelenik ott s lesz oly szintér, melyen oly szerepet játszik sok, aminőre a költő csak epébe mártott nyilait szórhatja:

„Nem tudják a törvényt a mágnás legények,
Az okoskodásba némák ők szegények,
Haza dolgaiban épen jövevények,
Pillangós menyecske eszek, szeme fények.
Némely . . .
Felugrik, vaktába szól egyet vagy kettőt,
De ha felelnék rá, zöld, veresé vagy rőt
Nem tudja — . . .
Amit szökött azt is más adta észére,
Van némelyikének, mert okos vezére. —
„Ilyen hát minékünk nagyhirű diaetánk,
Nagy mindenikünknek odahaza a szánk;
De mihelyt kevésé szorúl a dolog ránk,
Azt is elfelejtjük: volt-é apánk, anyánk.”

Ezek után egyenként veszi elő a szereplőket s leplezetlenül jellemez; tán mint e vidék ismerője először is Bátor Döry Ferenczről szól, ki akkor Zemplénmegye főispánja volt, nem igen dicséri mély tudományáról. Utána nagy száma azoknak, kikről olyakat állit, hogy helyén valónak látja így kiáltani fel:

„Így jár az az ország, melyet Isten megver.”

Ítéleteinek helyességét a történelem mondhatja meg; de annyi nekünk is valószínűnek látszik, hogy tollát a hon- és emberszeretet vezérelte akkor, midőn súlytó gúnynyilait volt kénytelen ide is amoda is röpiteni; ezt onnan lehet következtetni; mert az érdem és valódi hazafiság előtt a lelkesülés tisztafényű fáklóját lobogtatja. Herczeg Barkóczy Ferenczet nagy hazafinak mondja, ekként magasztalván:

„Az édes hazának kegyelmes primása,
Kinek virtusának nem tudódik mássa, —
Te vagy a hazának igaz hiv vezére.
Tronföld, kik dolgoznak ennek veszélyére,
Melyért téged viszen az Isten kezére,
Emel dicsőségnek ohajtott helyére . . .
Ha magad dolgozol az Istent is kéred.
Hazának hasznáért meglészen a béréd.”

E derek férfiról azt jegyzi még fel, hogy ezen diaeta végén meghalozott.

Gróf Batthyányi Lajos, akkori nádorispánról ezt írja:

„Excellenciádnak messze hat virtusa,
Légy hát jó hazádnak most is Theseussa.”

Az elismerés hangján szól gr. Pálffy Miklós és Károlyról, míg gr. Erdődy János és Kristófról azt jegyzi meg, hogy:

„Német mente, plundra disztelen ruhátok —
Tán hazátok eránt még ti is megfogytok?”
„Csinos testtel termett Széchényi rád térek,
Hazaszereteted felőled ígerek,
Ezt mutatja formád, ezt a magyar véred,
Oly magyart Istentől sok számtalant kérek!
Magyar az állásod, magyar a termeted,
Magyar beszéded is, magyar tekinteted —
Bár eltagnád is magyar nemzettedet,
Nem hinné el mégis senki beszédedet;
Mert aki megnézi jól tekintetedet,
Tudja magyar vérből vett eredetedet.”

de kiadta ma a mérgét. Egész nap esik. Ez is jó idő nekem ily kirándulás után, kiválólag alkalmas unalmas uti leveleket írni.

Daczára annak, hogy ez a kirándulás kissé bizon terhes, vasárnap a genfi uri és pór nép csakugy hemzseg a pas de l'échellen, s este jó kedvvel danolva s hegyi virágokkal feldiszitve tér haza.

A 13 fánál alig megérkezve angyali szépségű öt éves kis baba fut leányaimhoz egyenruhájokról megismerve a pensióba velük lakó nővérenek társnőit. Ez is amerikai laktársunk gyereke, ki úgy néz ki mint az élet, de mert étvágya egy pár napig nem a legjobb volt, az orvosok tanácsára felküldték szülei a hegyre étvágyat kapni a levegőtől, igen élénk francia bonnejának rettentő kinjára, ki majd meghal unalmában e remete lakban s minden orvost a legrovidebb nton küldene le a Salévról. Hogy egy kicsit megnevettessem, elmondtam neki a levegő hatalmas gyógyerejét, elhallgatva természetesen, hogy orvos vagyok, úgy amint azt a bécsiék képzeltek. Ugyanis midőn Ischl leginkább kitűnő levegőjénél fogva a bécsiéknél divatba kezdett jönni, azon dámák, kiknek vagy idejük vagy módjuk nem volt oda kirándulni, hogy mégis a rosz városi levegő helyett ischlit szivhaszák, vízzel megtöltve palackokat Bécsben, azokat Ischlbe küldték, hol a víz kiöntetvén belőlök, megtölttek levegővel s jól bedugaszolva visszaküldték Bécsbe, hol kinyitva s tartalmuk behelelve, hivatva volt az elernyedtt idegeket felfrissíteni. Salévi remetének biztosított, hogy míg él nevetni fog ezen valahányszor eszébe jut.

CHYZER KORNÉL.

Gróf Széchényi Antal hadi vezérről van itt szó, ki költő megjegyzése szeriut, „Mária Terézia királynénk unszolására ezen országgyűlés alatt leborotváltatta szép fekete magyar bajuszát,” azért mondja feljebb:

„Sajnálom: bajuszod mégis hogy elveted.”

Gróf Barkóczy János, szabolcsi főispánról így szépen nyilatkozik:

„Igaz magyar, kibem nem találtatott álnokság.”

Gróf Nádasdy Ferencztől, a horvátországi nagybajuszú főhadi vezértől azt kéri, mint jó hazafitól, hogy kegyes királyunknál fogja pártját véreinek.

Gróf Grassalkovich Antaltól hosszasan beszél, s ha olyan volt s úgy jutott nagy uraságra, mint leírja, nincs miért időznünk sorait; megjegyezhetjük azonban, hogy a haragvó Jupiter sem szórhatna erősb nyilatkat arra, kit elveszteni akar, mint ő. Átalában, ha valami erő van az átokban, azt mondhatjuk, hogy költőnknek nem utolsó képessége van a haragvó gondolatok kifejezésében. Példákat idézhetnénk, de inkább örvendünk vele, midőn ohajtjuk: Vajha minél több olyan egyházi és világi nagyja lenne hazánknak kikről így szólhatnánk Szirmayval:

„Van még e hazának vagy két szeme fénye,
Kiknek más nemzethez nem igen fér inye.
Bossányi Ferencz és Baranyi Gáborom,
Kiket meg nem lepett a németes korom —
Magasztald ezeket egyetlen egy sorom,
Nem szánom töletek sem serem, sem borom.”

Az itt dicsért két férfit nagy hazafi és bihari követ volt, szerző följegyzése szerint.

(Folyt. követc.)

Felelős szerkesztő és kiadótlajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Kir. szab.

TRIESZTI
AZIENDA ASSICURATRICE

LEGRÉGIBB BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.

E biztosító társaság 1822-ben alapított és 1823-ik évi márczius hótól fogva működésben van, e szerint tehát az egész osztr. magyar birodalomban a legregibb biztosító intézet

Az ennyi év óta szerzett bő tapasztalás rendszerének oly szilárd alapot adott, hogy alap- és tartaléktőkéit, — melyek tizenkét millió forintot o. ért.-ben meghaladnak, — semmiféle veszélyes csonkítás nem fenyegetheti és ennél fogva az Azienda ügyfelei a biztosításnál megkivántató megnyugvást minden körülmények között tökéletesnek tarthatják.

Bár intézetünk, mint az osztrák és magyar birodalom, sőt az európai continens legregibb biztosító intézete 55 évi működéséből országszerte előnyösen ismert, nem tartjuk feleslegesnek megjegyezni, hogy működését csaknem azonnal keletkezése után Magyarország egész területére kiterjesztette s mint legelső honosítá meg hazánkban a biztosítás eszméjét és gyakorlára a közvagyon hasznára a tagadhatatlanul legnehezebb és reá nézve anyagilag legelőnytelenebb időkben, s így bizonyára erkölcsileg is kiérdemlé magának honunkban a polgári jogot.

Az előfordult számos károk igazságos, méltányos és előzékeny eszközlései által a benne helyezett bizalomnak mindig pontosan megfelelt s ezen kötelességének folytonosan becsületesen megfelelni, — bár ezt 55 éves fenállása magában is eléggé igazolja, — nem csupán hajlandósággal és jó szándékkal bír, de kepelességgel is, mely iránt megállapodott jó, mondhatni nagyjelentőségű vagyoni állása és ennek oly sok évek során elkerülhetlen viszontagságok daczára is gyarapodása által igazolt helyes üzlet-elvei teljes biztosítékot nyújtanak.

Az Azienda a biztosítás minden nemeivel kínálkozik, u. m.:

a) Tűzkár ellen, épületekre, házi- és ipar-eszközökre, valamint ipar, kereskedelmi és gazdasági készletekre és marhákra;

b) jégkár ellen;

c) tőke vagy életjáradék biztosításra, élet- vagy halálesetre, kölcsönös vagy kiházasítási esetre;

d) kölcs. túlélési egyesületekre (Association), mely a szokásos életbiztosításnak minden kedvező tulajdonságait és változásait megkettőzve nyújtja. Mindezeket előre meghatározott s a biztosítás ideje alatt változatlan díjtételekkel, alap- és tartalék tőkéivel jótállás mellett.

Biztosítási felvételeket eszközölnek és minden felvilágosítással szolgálnak: vidéken a társaság ügynökei, valamint a tisztelettel jegyzett 2-12

S.-a.-ujhelyi főügynöksége
a trieszti Azienda assicuratrice
egrégibb biztosító társaságnak,
K. Keresztessy Lajosnál,
ó-híd-utca, Lácay — előbb Szakácsy — ház 1.e

Hirdetmény.

A magyar törvényhozás által jövőben netalán meghatározandó változások fentartása mellett a bornak, mustnak és husnak elhasználásáról járó fogyasztási adónak — Zemplénmegyében kebeleztet Tolesva mezővárosban III. osztálya alapjáni beszedése 1878-ik évre a kassai m. királyi pénzügyi igazgatóságnál f. évi októberhó 18-án reggeli 10 órakor tartandó nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár a bor és mustra nézve
751 frt 50 kr.

husra nézve 850 „ — „

tehát összesen 1601 frt 50 kr.

azaz ezerhatszáz egy frt 50 kr. meghatározva van. A bánatpénz 160 frt 11 kr.

Írásbeli 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok is elfogadtatnak, melyekhez azonban 10 % bánatpénz 160 frt 11 kr. is csatolandó, az ajánlott összeg betűkkel és számokkal világosan kiirandó és nem szabad benne oly záradéknak előfordulni, mely a jelen hirdetmény és a többi bérleti feltételekben foglalt határozatokkal ellentétbe jó.

Ezen írásbeli ajánlatok az árverés előtt a kassai m. kir. pénzügyi igazgatóság főnökénél lepecsételve átadandók, s miután többé szóval senki sem kíván árverelni, felbontatnak és közzétételnek, mire a legtöbbet ígérővel a szerződés megkötetik.

A többi bérleti feltételek mind a m. kir. kassai pénzügyi igazgatóságnál, valamint a sátoralja-ujhelyi, homonnai és ungvári m. kir. pénzügyi biztosságoknál megtekinthetők és azok az árverés előtt a bérleti kívánóknak fel fog olvasatni.

A m. kir. pénzügyi igazgatóságtól.

Kassán, 1877. szeptemberhó 24-én.

3—3

Sárosy Kapeller.

Pályázat.

A zemplénmegyei közkórházi gondnoki- és pénztárnoki állomás elnyerésére nyilvános pályázat nyitattván, az állomást elnyerni ohajtók kellően felszerelt kérvényeikkel alulirt ig. elnöknel f. évi november 15-ig jelentkezzenek. Javadalom: 600 frt készpénz; egy nagy kerttel ellátott lakás és fűtés.

Sátoralja-Ujhely, 1877. október 15.

Matolai Etele,

1—2

kzkórházi igazg. elnök.

Hirdetmény.

A magyar törvényhozás által jövőben netalán meghatározandó változások fentartása mellett a bornak, mustnak és husnak elhasználásáról járó fogyasztási adónak Zemplénmegyében bekebelezte-

tett Töke-Terebes községben III-ik osztálya alapjani beszédese 1878-ik évre a kassai m. kir. pénzügyigazgatóságnál f. 1877-ik évi októberhó 15. reggeli 10 órákor tartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár a bor- és mustra nézve
300 frt
a husra nézve 300 frt
tehát összesen 640 frt

azaz hatszáz forintra meghatározva van.

A bánatpénz 60 frt.

Írásbeli 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok is elfogadhatnak, melyekhez azonban 10 % bánatpénz csatolandó, az ajánlott összeg betűkkel és számokkal világosan kiírandó, és nem szabad benne oly záradékoknak előfordulni, mely a jelen hirdetmény és a többi bérleti feltételekben foglalt határozatokkal ellentétbe jő.

Ezen írásbeli ajánlatok az árverés előtt a kassai m. kir. pénzügyi igazgatóság főnökénél lepecsételve átadandók, s miután többé szóval senki sem kíván árverelni; felbontatnak és közé tételnek, mire a legtöbbet ígérővel a szerződés megkötetik.

A többi bérleti feltételek a pénzügyi igazgatóság s a kir. pénzügyi biztosságnál megtekinthetők és azok az árverés előtt a bérleti kívánóknak felfog olvastatni.

A magyar királyi pénzügyigazgatóságtól.

Kassán, 1877. évi szeptemberhó 23-án.

3—3

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Árverési hirdetmény.

A magyar törvényhozás által jövőben netalán meghatározandó változások fentartása mellett, a bornak, mustnak és husnak elhasználásától járó fogyasztási adónak Zemplénmegyébe bekebelezett Erdő-Bénye községben III-ik osztálya alapján beszédese 1878-ik évre esetleg az 1879. és 1880. évek tartamára a kassai m. kir. pénzügyigazgatóságnál f. évi novemberhó 5-én reggeli 10 órákor tartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár a bor és mustra nézve
350 frt 10 kr.
a husra nézve 600 „

tehát összesen 950 frt 10 kr.
azaz kilencszázötven forint 10 krban meghatározva van. A bánatpénz 95 frt 1 kr.

Írásbeli 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok is elfogadhatnak, melyekhez azonban 10 % bánatpénz 95 frt 1 kr. is csatolandó, az ajánlott összeg betűkkel és számokkal világosan kiírandó és nem szabad benne oly záradéknak előfordulni, mely a jelen hirdetmény és a többi bérleti feltételekben foglalttal ellentétbe jő.

Ezen írásbeli ajánlatok az árverés előtt a kassai m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél lepecsételve átadandók, s miután többé szóval senki sem kíván árverezni, felbontatnak s közzétételnek, mire a legtöbbet ígérővel a szerződés megkötetik.

A többi bérleti feltételek mind a m. kir. kassai pénzügyigazgatóságnál, valamint a sátor-alja-ujhelyi, homonnai és ungvári m. kir. pénzügyi biztosságoknál megtekinthetők és azok az árverés előtt a bérleti kívánóknak fel fog olvastatni.

Kassán, 1877. októberhó 7-én. 1—3

Hirdetmény.

A magyar törvényhozás által jövőben netalán meghatározandó változások fentartása mellett.

A bornak, mustnak és husnak elhasználásáról jövő fogyasztási adónak Zemplénmegyében kebelezett Olasz-Liszka községében III. osztálya alapjani beszédese 1878., esetleg 1879 és 1880. évek tartamára a kassai m. kir. pénzügyi igazgatóságnál f. évi októberhó 29-én reggeli 10 órákor tartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár a bor és mustra nézve
305 frt 10 kr.
a husra nézve 566 „ 29 „
tehát összesen 871 frt 39 kr.

azaz nyolczszázhetvenegy frt 39 krban meghatározva van.

Írásbeli 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok is elfogadhatnak, melyekhez azonban 10 %-nyi bánatpénz 87 frt 10 kr. is csatolandó, az ajánlott összeg betűkkel és számokkal világosan kiírandó, és nem szabad oly záradéknak is előfordulni, mely a jelen hirdetmény és a többi bérleti feltételekben foglalt határozatokkal ellentétbe jön.

Ezen írásbeli ajánlatok az árverés előtt a kassai m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél lepecsételve átadandók, s miután többé szóval senki sem árverelni felbontatnak és közzétételnek, mire a legtöbbet ígérővel a szerződés megkötetik.

A többi bérleti feltételek minden m. kir. pénzügyi igazgatóság és kir. pénzügyi biztosságoknál megtekinthetők és azok az árverés előtt a bérleti kívánóknak fel fog olvastatni.

Kassán, 1877. évi októberhó 6-án.

1—3

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árlejtési hirdetmény.

Zemplénmegye területén átvonuló, 34 kil. hosszú kassa-jablonicai államuton 1878., 1879. és 1880. években mintegy 9500 frt évi értékben eszközözlendő kavics szállítás biztosítása iránt, a

nm. közm. és közl. minisztériumnak f. évi 12514. számú rendelete folytán, írásbeli ajánlatok utján f. évi novemberhó 9-én d. e. 10 órákor a m. kir. építészeti hivatalnál S.-a.-Ujhelyen versenytárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy írásbeli ajánlatukat az említett helyen a m. kir. építészeti hivatalhoz czimezve, a tárgyalási napot **megelőző nap déli 12 óráig** nyújtsák be, mint-hogy később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az építészeti hivatalhoz beküldendő s 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz az ajánlati összegnek 5 % -ka mint bánatpénz csatolandó, vagy készpénzben vagy pedig az árfolyam szerint számított m. kir. állampapírokban.

Az ajánlatokban az egységi árakból leendő árengedés számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Két egyenlő írásbeli ajánlat közül az előbb benyújtottnak adatik elsőbbség.

Azon ajánlattevőknek, kik a kavicsszállítást el nem nyerték, a letett bánatpénz az ajánlati tárgyalás befejeztével azonnal vissza fog szolgáltatni, az illető vállalkozót pedig 10 % -ra kiegészítve a szállítás befejeztéig biztosítékké letéve marad.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, a kincstárra nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, melyen az a minisztérium által jóváhagyatik.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó a helyi körülményeket, a szállítási feltételeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A szállítandó kavics mennyiség, annak egységi árai, a részletes szállítási feltételek és a szerződés mintája a zemplénmegyei m. kir. építészeti hivatalnál Sátor-alja-Ujhelyben a szokott hivatalos órákban megtekinthetők. 1—1

A zemplénmegyei m. kir. építészeti hivatal.

Sertés eladás.

A br. Sennyey Pál ur ezigándi birtokában van 9 db. tenyész kan, 38 db. tenyész kocza sertés (kis-jenői faj) eladó, — venni szándékozók a czigándi tanyán jelentkezzenek.

Mok Ferencz,
gazdatiszt.

4—4

Hirdetmény.

A s.-pataki r. főiskola s.-pataki királyhegyi szőlőjének folyó évi termése 1877. évi október 21-én d. u. 3 órákor Sáros-Patakon a főiskola pénztári hivatalában nyilvános árverés utján el fog adatni. — **Németh László**, jogigazg.

Értesítés.

A t. hölgyvilág becses figyelmébe ajánlom

a nálam dúsz választékban kapható

legújabb őszi és téli

női és gyermek

kalapokat

pesti, bécsi és párisi minták szerint.

Legjutányosabb ár mellett megvásárolható

Sugár József,

divatkereskedésében S.-a.-Ujhely.

2—3

Hirdetmény.

Mélt. gr. Sztáray Antal nagymihályi uradalmába

kétszáz darab szarvasmarha

vagy ennek megfelelő számú juh telelőre felvétetik;

fizetési feltételek, takarmány minősége és a helyiségek bármikor megtekinthetők.

Nagymihály, 1877. október 1-én.

1—3

A jószág igazgatóság.